

Kivonat az Európai Bizottság fenntartható desztinációk számára kidolgozott, szabadon, önkéntesen felhasználható indikátorrendszeréből (European Commission: European Tourism Indicator System Toolkit for Sustainable Destinations, DG Enterprise and Industry, February 2013). Kivonatot készítette: Víg Tamás

Kötelező és választható indikátorok

'A' típusú indikátorok: Desztináció menedzsment

- **Fenntartható turizmuspolitika**

- o A desztináció fenntarthatósági stratégiával rendelkező területeinek aránya, közösen elfogadott értékelési rendszerrel
- o A helyiek elégedettsége a turizmus tervezésébe, fejlesztésébe való bevonásukkal és ráhatásukkal
- o A desztináció TDM szervezettel lefedett területeinek aránya

- **Fenntartható turisztikai vállalkozások**

- o Az önkéntes fenntarthatósági irányelveket, védjegyet használó vállalkozások aránya

- **Vendégelégedettség**

- o Törzsvendégek, visszatérő vendégek aránya ötéves időtávon belül

- **Információ, kommunikáció**

- o A desztináció fenntarthatósági törekvéseinek ismertsége a látogatók között
- o A fenntarthatóságot termékükben, marketingjükben, márkázásukban használó vállalkozások aránya

'B' típusú indikátorok: Gazdasági jellemzők

- **A turizmus jelentősége a desztinációban**

- o Vendégéjszakák száma a desztinációban, havi bontásban
- o A turizmus hozzájárulása a helyi gazdasághoz (%-ban)
- o A napi látogatók száma fő- és holt szezonban
- o A napi látogatók egy főre jutó költsége
- o A turisták fajlagos költsége (szállás, étkezés, egyéb szolgáltatások)

- **Turisztikai vállalkozások teljesítménye**

- o Átlagos tartózkodási idő a desztinációban (éj)
- o Napi látogatók tartózkodási ideje (óra)
- o A tíz legnagyobb, TDM-be bevont turisztikai vállalkozás teljesítményének aránya a desztinációban
- o Szálláshelyek kihasználtsága havi bontásban és éves átlagban
- o Átlagos szobaár a desztinációban

- **A turisztikai humán erőforrás mennyisége és minősége**

- o A közvetlenül turizmusban foglalkoztatottak aránya a teljes foglalkoztatáson belül
- o Szezonális munkahelyek aránya a turizmusban
- o Gyakornoki helyet kínáló vállalkozások aránya

- **Biztonság**

- o Az elmúlt évben tűzvédelmileg ellenőrzött szolgáltatók aránya
- o A rendőrségnél bejelentést tevő turisták aránya

- **Turisztikai szolgáltatói lánc**

- o A helyi termékeket, fenntartható termékeket, fair trade árúkat és szolgáltatásokat használó turisztikai vállalkozások aránya
- o A helyi termékre, fenntarthatóságra, fair trade termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó irányelveket alkalmazó területek aránya a desztinációban
- o Az élelmiszer felhasználásuk legalább 25%-át helyi és térségi termelőktől beszerző turisztikai szolgáltatók aránya

'C' típusú indikátorok: Társadalmi és kulturális hatások

- **Társadalmi, közösségi hatások**

- o Turisták és látogatók fajlagos aránya (turista, látogató/100 fő helyi lakos)
- o A desztináció turizmusával elégedett helyiek aránya
- o A szálláskapacitás aránya (szállásférőhelyek száma/100 fő helyi lakos)
- o Nyaralóházak aránya (üdülőházak száma/100 fő helyi lakos)

- **Esélyegyenlőség**

- o A turizmusban foglalkoztatott nők és férfiak megoszlása
- o Női vezetésű turisztikai vállalkozások aránya
- o Átlagos női fizetések a férfi fizetések arányában (munkakörönként)

- **Akadálymentesítés**

- o Akadálymentesített szobával rendelkező szálláshelyek aránya
- o A desztinációban akadálymentesített tömegközlekedéssel elérhető területek aránya
- o Akadálymentesített attrakciók aránya
- o Az akadálymentesítéssel elégedett turisták aránya

- **Kulturális örökségek védelme**

- o Örökségvédelmi tervvel rendelkező területek aránya a desztinációban
- o A turizmus desztinációs hatását pozitívan, negatívan megítélő helyi lakosság megoszlása
- o A helyi örökségen alapuló rendezvények aránya a rendezvényeken belül

'D' típusú indikátorok: Környezeti hatások

- **A közlekedés káros hatásainak csökkentése**

- o A turisták és napi látogatók közlekedési eszközeinek megoszlása (közösségi, magán illetve típus)
- o A közösségi vagy fenntartható közlekedést választó turisták aránya a desztinációban
- o A turisták átlagos utazási távolsága a lakhelyükről a desztinációba, illetve az előző meglátogatott desztinációból a jelenlegi desztinációba
- o A napi látogatók átlagos utazási távolsága a lakhelyükről

- **Klímaváltozás**

- o A klímaváltozással kapcsolatos tevékenységekben résztvevő turisztikai szolgáltatók aránya (megújuló energiahasználat, széndioxid kompenzáció stb.)
- o A desztinációban klímaváltozással kapcsolatos tervvel rendelkező területek aránya
- o A védett területen fekvő szálláshelyek és attrakciók aránya

- **Hulladékgazdálkodás**

- o A desztinációban keletkező hulladék mennyisége (tonna/lakos/év vagy hónap)
- o A szelektív hulladékgyűjtést alkalmazó turisztikai vállalkozások aránya
- o Az újrafeldolgozásra kerülő hulladék aránya (%-ban vagy lakosonként, évente)

- **Szennyvízkezelés**

- o A legalább másodfokú szennyvízkezelés aránya a desztinációban
- o A csatornázási rendszerbe bekötött szálláshelyek vagy harmadfokú szennyvíztisztítást alkalmazó szálláshelyek aránya

- **Vízgazdálkodás**

- o Az egy vendégéjszakára jutó turista vízfogyasztás összehasonlítása a helyi lakosság fajlagos vízfogyasztásával
- o Víztakarékos megoldás(oka)t használó turisztikai szolgáltatók aránya
- o Újrahasznosított vizet használó turisztikai szolgáltatók aránya
- o Az újrahasznosított víz aránya a desztináció vízfogyasztásán belül

- **Energiagazdálkodás**

- o A turisztikai szolgáltatók vendégéjszakánkénti energiafogyasztásának összehasonlítása a helyi lakosság fajlagos fogyasztásával
- o Energiatakarékos világítást használó turisztikai szolgáltatók aránya
- o Megújuló energiaforrásból származó energia aránya a teljes desztinációs energiafogyasztáson belül

- **Tájkép és biodiverzitás védelem**

- o A védett területek (km²) aránya a desztináción belül
- o A környezetvédelemben aktívan résztvevő turisztikai szolgáltatók aránya
- o A biodiverzitás és monitoring akciótervvel lefedett területek aránya a desztináción belül

- **Fény és zajszennyezés**

- o A desztinációban léteznek a turisztikai szolgáltatók fény és zajszennyezésének csökkentésére kidolgozott irányelvek
- o A fény és zajszennyezés csökkentésére irányuló akciótervvel rendelkező területek aránya a desztinációban

- **Természetes fürdővizek**

- o A fürdővizek tisztasága (szennyezettség 100 ml-ként)
- o Szennyezettség miatt bezárt strandok (napok száma)